

[Eva Kjer Hansen]

Befolkningsprognosen viser, at de ældre bliver ældre. I dette århundrede bliver der dog ikke så mange flere ældre. Den meget omtalte ældrebølge slår først igennem om 25-30 år. Til gengæld lever de ældre længere nu, så der bliver mange flere ældre over 85 år. Det betyder også flere skrøbelige ældre eller flere, der kan blive syge, senile m.v.

Langt de fleste ældre mennesker har det godt og bor i hjemmet uden at have det store behov for hjælp. For dem kan en enkelt hånd i ny og næ være det, der gør, at de undgår sygdom og fortsat kan klare sig alene. Andre har behov for større hjælpeforanstaltninger, f.eks. i form af en specialindrettet bolig og pleje, og atter andre har brug for en plejehjemsplads med den hjælp, det indebærer. I hvert fald er de ældres behov meget uens, og vi skal forsøge at tilpasse tilbudene efter den enkeltes individuelle behov.

Undersøgelsen fra Socialforskningsinstituttet om gamle i eget hjem har vist, at ældre helst vil bo i eget hjem, enten i den nuværende bolig eller – hvis de skal flytte – i en ældreegnet bolig. Udgangspunktet for os må være, at den ældre skal bo dér, hvor vedkommende har lyst til at bo. For nogle ældre vil det sige i den bolig, som de allerede bor i, eller i en mere ældrevenlig bolig. I undersøgelsen understreges det, at de ældre gerne vil bo i et område, hvor der er nem kontakt til andre. Det skal være let at kunne få en snak, en kop kaffe eller et slag kort med naboerne, og derfor ser vi også flere ældrekollektiver rundt omkring. Vi må lægge vægt på, at den ældre ikke bliver overladt til isolation, men har mulighed for kontakt til andre mennesker, såvel unge som gamle.

For andre vil den bedste bolig være på et plejehjem, og det er rigtigt, at der i de senere år er blevet nedlagt nogle plejehjem rundt omkring. Heraf er nogle dog blevet ombygget til ældreboliger. Men når mange plejehjemspladser er blevet nedlagt, skyldes det især, at de var utidsvarende; et værelse på 8-10 m² med håndvask, fælles toilet og bad på gangen er ikke nok for de ældre i dag. Ud over de plejehjem, der er ombygget til ældreboliger, er der bygget en hel del flere ældreboliger – siden 1987 i alt 9.000. Det samlede udbud af boliger er blevet meget større, og boligerne er blevet meget bedre, end de var.

Der er flere, der i debatten har fremhævet, at adgangen til at bygge plejehjem skal genindføres, men efter de gældende regler har kommunerne mulighed for at bygge det, der hedder plejehjemslignende boliger med den service, der er behov for. Når vi ikke har set så mange nybyggede plejehjem, er det udtryk for kommunernes prioritering. Tilsyneladende har man lokalt prioriteret selvstændige boliger højere end plejehjemspladser, og det er helt fint, hvis det er det, der er behov for.

Men samtidig bør vi minde kommunerne om, at vi naturligvis også fremover vil have brug for plejehjemspladser eller plejehjemslignende boliger, og jeg vil gerne støtte dem, der her fra talerstolen har nævnt, at det er uacceptabelt, at nogle kommuner ligefrem har ladet ældre bo på sygehusene og ikke sørget for at få dem hjem til kommunen. Vi må overveje, om vi på en eller anden måde kan motivere kommunerne til at få de ældre noget hurtigere hjem, når de er færdigbehandlet på sygehusene.

Det andet hovedområde i ældrepolitikken er hjemmeplejen, herunder hjemmehjælpen. Med flere ældre i eget hjem er det klart, at efterspørgslen på disse ydelser må stige. Generelt er hjemmehjælpen velfungerende og på et højt serviceniveau. Mange kommuner har forsøgt i gang med fleksible organisationsstrukturer og tværfagligt samarbejde for at få en mere ideel ledelsesform og et bedre tilbud til de ældre. Også kollektivt selvstyrende hjemmehjælpsgrupper, madudbringningsordninger, vaskeriordninger og lign. er noget af det, der er blevet diskuteret meget rundt om i kommunerne og forbedret i de senere år. Også hjemmesygeplejen er styrket. Der er set nye ideer i forbindelse med genoptræningsfunktionen og det omsorgs- og dagcenterarbejde, der er sat i værk.

Socialministeren har for øjeblikket en undersøgelse i gang i kommunerne for at få belyst, hvordan det ser ud på hjemmehjælpsområdet. Jeg glæder mig til at se resultatet af denne undersøgelse, for forhåbentlig kan den give os et ordentligt grundlag for diskussionerne om hjemmehjælpen. Det er forkert, hvis vi lader nogle enkeltstående tilfælde være afgørende for indsatsen på dette område. I stedet bør vi nøje kende forholdene ude omkring og så ud fra det vurdere, hvad der fremover er brug for og ressourcer til.